

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
★ Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKO PRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
★ Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 7, 1945

STEVILKA (NUMBER) 208

Gen. Čiang Kajšek obljublja Kitajcem demokratično državo

CUNKING, 3. sept.—Generalissimo Čiang Kajšek je nocoj apeliral na kitajsko ljudstvo, da gre na delo za izgradnjo nove, združene in vzorne demokratične države. Sedaj ko je vojne konec, bo šla vlada z vso energijo na delo za uvedbo ustavne demokracije.

V znak koncesije na zahteve komunistov je Čiang Kajšek izjavil, da se bo vlada posvetovala z voditelji vseh strank, predno bo sklicana narodna skupščina, kar se bo zgodilo čim prej.

Obljubil je zakonito enakopravnost vseh strank, toda je rekel, da se privatnih armad ali armad političnih strank ne bo moglo trpeti v mejah Kitajske. To se je tikalo komunistov, ki kontrolirajo provinco Jenan.

Delavcem in kmetom je obljubil boljše življenske prilike in večjo zaposlenost, veteranom je obljubil brezplačno zemljo, ljudstvu v obče pa svobodo govora. Rekel je tudi, da bo vojna cenzura čim prej odpravljena.

Ko je Rusija sklenila prijateljsko pogodbo z režimom Čiang Kajškova, je obljubila, da se ne bo vmešavala v notranje razmere Kitajske, nakar so komunisti nanzanili, da bodo začeli razgovore z vlado Čunkinga.

Japonska barbarstva nad vojnimi ujetniki prvič dana v javnost

WASHINGTON, 6. sept.—Državni department je danes prvič objavil vsebino 19 protestnih not, katere so bile naslovljene na japonsko vlado tekom vojne radi skoro neverjetnih barbarstev, katere so Japonci vršili nad ameriškimi vojnimi ujetniki.

V poročilu, ki obsega 10.000 besed, je Japonska obtožena skoro sleherne kršitve zakonov civilizacije, katero si je mogoče predstavljati. Med drugim se je opisalo, kako so Japonci odsekali glavo nekemu ameriškemu zrakoplovcu.

Nekatere izmed obtožb so sledeče: Japonci niso dali ne oblačil, ne čevljev interniranim otrokom v mrazu pod ničlo. V zaključnih dneh kampanjah na Filipinih so ukazali, da se vsi zajeti vojni ujetniki pobijejo. Vrgli so granate v notranjost toppljajoče se ladje, na kateri se je nahajalo 750 ameriških vojnih ujetnikov.

VARŠAVSKI KLAVEC ZAJET NA JAPONSKEM

TOKIO, 6. septembra.—Skupina ameriških častnikov in časnika je danes odkrila v neki gorski vili blizu Fužijame 46-letnega gestapovskega polkovnika Josefa Alberta Meisnerja, ki je obtožen, da je dal pobiti 100.000 varšavskih židov.

Meisner, ki je čakato rejen človek, je priznal, da je pred zajetjem nameraval izvršiti samomor, in da bi bil padel Rusom v roke.

MacArthur bo vodil armado 15 tisoč mož v Tokio

JOKOHAMA, 7. sept.—General MacArthur bo jutri (danes po ameriškem času) na čelu 15.000 mož broječe armade vkoral v Tokio, nad katerim bo dvignil isto zastavo, ki je plapolala nad kapitalom v Washingtonu na dan japonskega napada v Pearl Harborju in ki je visela nad palačo v Potsdamu, kjer je velika trojica sestavila ultimatum, ki je prinesel kapitulacijo Japonske.

Strašne posledice atomske bombe v Hirošimi opisane

W. H. Lawrence, korespondent "New York Timesa" poroča iz Hirošime z dne 3. septembra: V zdrobljeni in do tal pokončani Hirošimi še vedno vsak dan umre sto oseb za posledicami prve atomske bombe, ki je bila vržena na to japonsko mesto 6. avgusta.

Bil sem med prvimi tujezemci, ki so dospeli na pozorišče zgodovinskega bombnega napada in sem skozi dve uri hodil po ulicah, nad katerimi še vedno visi vzduh smrti in kjer prebivalci, ki so ostali živi, z bolniškimi obvezami preko ust, stikajo med razvalinami za svojci.

Tako strašnega uničenja nista doživela niti Varšava in Stalingrad. Štiri kvadratne milje mesta, kjer je bivalo 60 odstotkov prebivalstva, so dobesedno zbrisane s površja zemlje, hiše in poslopja v ostalem mestu pa so tako poškodovana, da jih ne bo mogoče popraviti.

Ranjenim se posuši kri, izpadajo lasje, predno umro

Japonci pravijo, da je do sedaj umrlo nad 53.000 oseb in da bo končno število znašalo nad 80.000. Japonski zdravniki pravi, da so brez moči napram opoklinam in drugim telesnim poškodbam, katere je povzročila bomba. Nekateri izmed njih menijo, da bodo umrli vsi ljudje, ki so bili v mestu, ko je padla bomba.

Pravijo, da so ljudje, ki so bili na dan eksplozije le lahko poškodovani, izgubijo 86 odstotkov belih teles, v svoji krvi, njih temperatura naraste na 104 stopinj Fahrenheit, začasno jim izpadajo lasje, izgubijo tek, bljuvajo kri in končno umrjejo.

(Iz Tokija se poroča, da so na Japonsko dospeli ameriški atomski eksperti, da proučijo učinek atomske bombe v Hirošimi in Nagasakiju. Eden od njih je rekel, da ni izključeno, da bomba razkroji bela telesa v krvi ljudi, toda je bil mnenja, da so japonska poročila o resnih posledicah bombnega učinka na ljudi, ki so pozorišče obiskali čez tri tedne, morda pretirana.)

Truman predložil program za preureditev gospodarstva z vojne na mirovno podlago

WASHINGTON, 6. septembra.—Predsednik Truman je danes predložil kongresu, ki se je vrnil s počitnic, obširno poslanico, v kateri je apeliral na zakonodajce, da grejo brez vsakega odlašanja pogumno na delo za preureditev narodnega gospodarstva z vojne na mirovno podlago.

Predsednik je izjavil, da ako se bo to storilo, bodo Zed. države nastopile dobo največje industrijske aktivnosti, ki jo je dežela kdaj doživela v mirnem času. Predsednik poslanice ni osebno prečital.

Prihodnji meseci bodo odločilne važnosti

V nji je predsednik izjavil, da bo prihodnjih par mesece odločilne važnosti za življenje Amerikancev skozi desetletja. Priznal je, da bo reorganizacija industrije prinesla mnogo neizogibne brezposelnosti, ampak da ni nobenega vzroka, da bi se zrl s strahom na bližnjo, ali daljno bodočnost.

Medtem ko je vojna končana, pa je predsednik apeliral na kongres, da vladi ne odvzame izrednih moči, katere so ji bile dane, ker bi prenehanje akcija v tem pogledu povzročilo kaos in polom. Vlada bo stopnjema odpravila razne kontrole in restrikcije, kakor bodo razmere dopuščale.

Potrebno je predvsem, da cene ostanejo še nadalje pod kontrolo, in istotako mora vlada še nadalje nadzorovati razpolaganje z industrijskim materijalom, živčevjem in drugim blagom.

GEN. FRANCO MORA UMAKNITI ČETE IZ ZONE V TANGIERU

PARIZ, 5. sept.—Zastopniki Zed. držav, Francije, Britanije in Rusije so 31. avgusta podpisali sporazum, glasom katerega bo prišla uprava mednarodne zone Tangier v Maroku začasno v roke mednarodne komisije, v kateri bodo poleg omenjenih držav sedeli tudi predstavniki Španije, Belgije, Nizozemske, Portugalske in Švedske.

ŠTIRJE "PADLI" VOJAKI SO NAŠLI POROČENE ŽENE

NEW YORK.—Te dni so bili javljeni iz raznih delov dežele najmanj štirje slučaji vojakov, o katerih je bilo uradno poročano, da so padli, sedaj pa so bili najdeni živi v japonskem ujetništvu, toda njihove žene so se med tem poročile z drugimi.

Dve izmed takih žen sta izjavili, da sta dobili razporeke in vzeli nazaj najdene može, ako jih sprejmejo, ostali dve pa sta rekli, da se še nista odločili, kaj napravita.

'Atomska bomba' za mrčesje

Te dni se je začelo prodajati za civilno uporabo 100-procentno učinkoviti kemičen pripomoček za pobijanje muh, stenic in drugega mrčesja, ki je bil iznajden že med vojno, ki pa je bil do sedaj na razpolago samo za armado. Ta pripomoček je znan kot "DDT." Zadnji čas so se slišale pritožbe, da so ljudje opikani, ko se vozijo z vozovi ulične železnice in busi. Tež nadlegi se upa sedaj hitro napraviti konec.

Kontrakt odložen

Mestna zbornica je snoči na izredni seji položila na mizo predlog za dodatek k mestnemu čarterju, ki bi dal mestni vladi moč sklepati pogodbe z delavci, ki so zaposleni pri mestnem transitnem sistemu. To se je zgodilo, ker se unije niso mogle zediniti glede besedila dotičnega dodatka.

DRAM. ZBOR "ANTON VEROVŠEK"

Nocoj ob 8. uri se vrši redna seja dram. društva "Anton Verovšek" v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Prosi se vse člane in članice, da se gotovo udeležijo polnoštevno.

Samo ena poslanica na kongres bila daljša

WASHINGTON, 6. sept.—Današnja poslanica predsednika Trumana je bila z eno izjemo najdaljša, ki jo je kateri predsednik kdaj prej poslal kongresu. Šteje namreč okrog 18.000 besed.

Daljša je bila poslanica, katero je poslal kongresu leta 1901 predsednik Theodore Roosevelt.

Dotična poslanica je namreč štela skoro 20.000 besed.

ROJAK OROPAN

West Middlesex, Pa.—Ponoči dne 27. avgusta so štirje roparji skoraj do gola izropali gostilno Joe Godina, ki vodi gostilno v bližini vojaškega taborišča med Sharonom in Greenville. Cakali so, dokler niso šli na zvezali oba zakonca in nato karja in pričeli prazniti gostilnino. Pohrali so vsi pijačo in jestvino. Vsa škoda znaša do \$7.000.

POROKA

Jutri ob 9:30 uri zjutraj se bosta poročila Miss Irene Mary Mack, hčerka Mr. in Mrs. Anton Mack 1208 E. 169 St., in Marvin R. Rossa, ki se nahaja pri mornarici s činom Coxswain, ter je sin Mrs. Angele Rossa, 814 E. 156 St. Poroka se bo vršila v cerkvi sv. Marije Vnebovne na Holmes Ave. Zenin se nahaja na deset-dnevnem dopustu iz Westerly, Rhode Island. Prijatelji so vabljeni, da se poroke udeležijo. Novoporočencema najboljše v zakonskem življenju!

PISMO IZ DOMOVINE

Družina Frank Jurečič, 672 E. 152 St., je prejela pismo iz domovine od Anne Rostohar iz vasi Brezje, Leskovec pri Krškem, ki pa se nahaja v Franciji. Pismo pa je namenjeno za Jozefa Tomšič, katera naj se zgleda na omenjenemu naslovu ali pa pokliče GL. 5374.

AMERIKANCI RAZKRILI TAJNO JAPONSKO ŠIFRO

SYDNEY, Avstralija.—Obrambni minister Beasley je danes prvič odkril, da je tajna služba ameriške mornarice že pred bitko v Koralskem morju razvozljala japonsko tajno mornariško šifro, s čemur so Amerikanci naprej ugotovili kretanje japonskih ladij, ki je bil odločilen faktor v bitki.

NA OBISKU

Iz Johnstown, Pa., so prišli Mr. John Deželan, Martin in Annie Valčak. Tu so se nahajali pri družini Joe Deželan, E. 60 St., ki je brat Johna. Upamo, da so se prav dobro zabavali.

Kako se razvija politično življenje na Bolgarskem po preložitvi splošnih volitev

SOFIJA, 29. avgusta (O.N.A.)—Volitve na Bolgarskem, preložene na zahtevo zavezniške kontrolne komisije, bodo zdaj najbrže določene za mesec november.

Bolgarska prestolica kar brni s političnim delovanjem — ministrski svet je imel seje skoro neprestano od sobote sem, prav kot osrednji odbor bolgarske domovinske fronte. Vlada še ni objavila nobenih bistvenih sprememb. Najbrže bo vstopilo v ministerstvo nekaj novih ljudi, akoravno je verjetno, da bo ostalo razmerje strank — po 4 portfelji za komuniste, agrarce in Zveno, dva za socialne demokrate in eden za neodvisne — kot poprej. Mogoče je tudi, da bodo trije izmed 6 ministrov, ki so odstopili, prišli nazaj v vlado.

Največji problem je notranje ministrstvo, ki je zdaj v rokah komunistov Jugova.

Opozicija zahteva, da mora biti ta portfelj v drugih rokah. Brez dvoma pa ne bo mogel mesta dobiti nikdo, ki ne bo užival popolnega zaupanja komunistov in agrarcev.

Govorice krožijo, da poskušajo zdaj oživeti staro stranko demokratov. Mnogi njenih prvakov so bili obsojeni radi sodelovanja z Nemci, vsled česar je bila stranka izključena iz političnega življenja. Tujakšnji ameriški politični predstavniki, Maynard Barnes, pa je mnenja, da bi bilo treba oživiti to stranko in jo organizirati z elementi, ki so demokratični — četudi so bili kaznovani z zmernimi kaznimi radi sodelovanja z Nemci.

CENTRALNI ODBOR

Seja Centralnega odbora ameriških Slovencev v Clevelandu z jugoslovansko pomočjo, se bo vršila v ponedeljek, 10. septembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 9. uri zvečer.

REDNA SEJA

V nedeljo, 9. septembra se bo vršila seja društva "Cvetiči Nogarske domovinske fronte. Vlada še ni objavila nobenih bistvenih sprememb. Najbrže bo vstopilo v ministerstvo nekaj novih ljudi, akoravno je verjetno, da bo ostalo razmerje strank — po 4 portfelji za komuniste, agrarce in Zveno, dva za socialne demokrate in eden za neodvisne — kot poprej. Mogoče je tudi, da bodo trije izmed 6 ministrov, ki so odstopili, prišli nazaj v vlado.

Akcija za gradnjo, veterane in farmerje

Predsednik je apeliral, da se razveljavi postava, ki zabranjuje privatna posojila v inozemstvu, obljubil industriji in trgovini nekoliko davčne olajšave in predložil kongresu ogromen program javnih gradbenih del.

Dalje je pozval kongres, da uzakoni obširen program za gradnjo privatnih stanovanj in za odpravo nesaniarnih "slumskih" okrožij, ki naj bi bil financiran od vlade in privatnega kapitala.

Rekel je, da mora kongres povečati pomoč za vojne veterane, in odobril nadaljno klicanje v armado moških med 18. in 25. letom.

Predsednik je izrecno odobril nadaljno ojačenje vladne mašinerije, ki bo jamčila farmerjem poštene cene, dokler se dežela ne vrne na normalno milavce, ki so sedaj izključeni. Ob-

Za zboljšanje mezd in brezposelnostne podpore

Kar se tiče delavstva, je predsednik priporočil, da kongres zviša obstoječo minimalno mezdno 40 centov na uro, o kateri je rekel, da je bila prenizka, ko je bila sprejeta in ki je sedaj popolnoma zastarela.

Dalje je priporočal, da se projektacija minimalne mezd razširi na farmerske in druge delavce, ki so sedaj izključeni. Ob-

Zed. države ne bodo oporekale prevzetju Kurilov in Sahalina od strani Sov. Rusije

WASHINGTON, 5. sept.—naj se stori z italijanskimi kolonijami v Afriki. Dostavil je, da je zadevo predložil predsedniku Trumanu, ki je napravil odločitev, toda Byrnes ni maral reči, kakšna je ta odločitev.

Nov grob JOSIP GRADINOVIC

Po dolgi in mučni bolezni je preminil v Sunny Acres bolnišnici Josip Gradinović, star 54 let, stanujoč na 4106 St. Clair Ave. Doma je bil iz Starega Grodišča, selo Gornji Varos, kjer zapušča mater in dve sestri. Tukaj je bival 33 let in je bil član društva št. 4014 IWO. Zapušča žalujočo soprogo Mildred, rojeno Segečič, in štiri otroke: Mrs. Anna Simsic, Mrs. Mary Uječić, Julia in Joseph ml., dva vnuka in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 1. uri popoldne iz Josip žele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto ob 2. uri popoldne.

Naši fantje-vojaki

Poznani godbenik Eddie Sims, ki se je zadnja leta nahajal v službi ameriške mornarice, je bil te dni častno odpuščen. Nocoj bo nastopil kot gost v Twilight Gardens na Route 283, Chagrin Harbor.

Pfc. William F. Skully, sin Mrs. Anne Skully, 6802 St. Clair Ave., je bil odlikovan z bronasto kolajno za junaško delo, ki ga je izvršil, ko se je vzlčil hudega sovražnikovega ognja približno 25 čevljev proti glavni cesti. Ne meneč se za sovražnika, ki ga je obstreljeval, je ostal na svojem mestu, dokler mu ni pošla vse municija. Nato je odprl svojo karabinko in prizadel težke poškodbe sovražnikovega vozila.

Pfc. Skully, čigar žena Jean, živi na 653 Lakeview Rd., je prišel prošli petek na dopust za 30 dni.

Na dopust za 30 dni je prišel Pfc. August Sepetauc, ki se je nahajal v Evropi sedem mesecev. Sedaj se nahaja pri svoji sestri Rose na E. 61 St.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES: (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$5.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MOHAMEDANSKO VPRAŠANJE V INDIJI

Korespondent Overseas News Agency se je razgovarjal v Kalkuti z enim izmed voditeljev indijske muslimanske lige, Sir Hvardža Nazimuddinom, ki je ob tej priliki razpravljaj o zadevah Pakistana. To je namreč ime, katero dajejo muslimani samostojni muslimanski državi, katero bi želeli ustanoviti — popolnoma oddeljeno od ostale Indije.

Ako bi prišlo do ustanovitve Pakistana, bi postale pokrajine kot Bengalija ali Punžab, ki imajo muslimansko večino, neodvisne. Ostali Indijci bi imeli še vedno tri četrtine indijskega prebivalstva — 400 milijonov vsega skupaj — pod svojo kontrolo.

"Napačno je soditi," je dejal muslimanski vođa, "da streme vsi narodi sveta skupaj, v federacije, in da je to splošna težnja ljudstev. Ravno nasprotno, kažejo se očitvidna stremjenja največjega nacionalizma. Rusi, Belgijci in Francozi, Britanci, Grki in Čehi — vsi so zdaj po vojni odločni nacionalisti. A kaj naj porečem o državi kot Lebanon? Pravite, da bi bilo nepraktično, da bi imeli indijski muslimani svojo posebno državo, ter da naj bi raje ostali manjšina, katero bi ostali Indijci dominirali — kako mi boste objasnili dejstvo, da Amerika podpira neodvisnost Lebanona?"

"In čemu na primer, neodvisnost Irske? To je le zato, ker Irski nikakor nečejo biti pod nadvlado ne-irskih narodov. Tako je tudi razpoloženje indijskih muslimanov. Nečejo postati manjšina, katero bi mogli dominirati drugi."

Naglasil je med drugim tudi, da so Mavri prišli na Špansko pred približno 800 leti, ter da so danes izginili. Muslimani so prišli v Indijo šele pred 600 leti, toda če bi prišlo do tega, da bi ostali Indijci vladali vso deželo, bi to pomenilo, da bodo muslimani s časom izginili," je poudaril. "Navzlic temu, da nas je 90 milijonov."

Vprašanje Pakistana se bo odločilo v prihodnjih volitvah, o katerih upa, da se bodo vršile v prvih treh mesecih prihodnjega leta. Muslimani glasujejo zase, tako da se bo pokazalo, koliko zaslombe ima muslimanska liga. Po njegovi cenitvi bo 90 do 95 odstotkov muslimanov podprlo ligo in njeno zahtevo, da se ustanovi Pakistan.

Druge cenitve, ki izhajajo iz krogov onih muslimanov, ki sede v indijskem kongresu, pa trde, da ima muslimanska liga komaj 40 do 50 odstotkov pripadnikov.

V splošnih volitvah v Indiji se ne zahteva od volilcev, da so pismeni. Vsak kandidat si radi tega izbere simbol, ki ga predstavlja. Glasovnica nosi sličico dotičnega simbola — na primer, slona, čolna, ali kar si bodi.

POLJSKA ARMADA NA ANGLEŠKEM

Varšavski krogi v Londonu so ustvarili vtis, da je angleška vlada že pripravljena ugoditi predlogu, katerega je bila stavila poljska vlada, da se vrnejo veterani poljske armade na Angleškem in v Italiji nazaj domov.

Ta načrt pa še ni sprejet. Propaganda nevpogljivih elementov v poljski emigrantski armadi, ki so proti vrnitvi domov, še vedno narašča. Na zidovih poljskih vojaških kantine se pojavljajo lepaki, ki svare vojake pred povratkom. Izdani so pod izmišljenimi imeni. Na nekaterih je celo tiskano, da je prepovedano, predati te lepake časopisom, češ, da so "vojaški dokumenti."

Nekatere od skupin, ki agitirajo proti povratku, so začele pošiljati vojakom pole s prošnjo, naj podpišejo, da se ne bodo vrnili domov.

Neznano je, v koliko je emigrantska vrhovna komanda sama kriva te propagande. Zanimivo pa je, da celo krogi, ki so prijazni sedanji poljski provizorični vladi v Varšavi, priznavajo, da si general Tedej Bor-Komarovski, vrhovni komandant armade, osebno prizadeva doseči, da politični razlogi pri vprašanju povratka ne bi igrali nobene vloge.

Zadnji dnevi v taborišču političnih internirancev v Dachau-Allachu

Stirinajst dni pred zasedbo taborišča po zaveznikih Američanih dne 15. aprila t. l. je tovarna za letalske motorje BMV prenehala z delom. Velika vojna industrija, v kateri je bilo zaposlenih preko 6000 ljudi in ki je delala noč in dan, se je morala pred bližajočo se fronto in zaradi pomanjkanja surovin ustaviti. V taborišče prihajajo transporti političnih internirancev, evakuirani pred fronto. Topovi zaveznikov se tudi že slišijo. Omenil naj samo transport evakuiranih političnih kaznjencev iz okolice Stuttgarda.

Početje zmedenih divjakov

Ti interniranci so bili na poti iz Stuttgarda do Allacha 14 dni brez vode, edino kruh so dobivali skozi okna živinskih vagonov. Vagoni pa, ki niso imeli streh, so bili pokriti z železno mrežo. Slabše se so vozili kakor vsaka živina. Tudi postopanje SS-stražarjev do njih ni bilo dosti lepše od živine. Tako prispe ta transport na allaško postajo. Ko so odprli vagone je bilo od tega transporta 45% mrličev. Iz našega taborišča Allacha vzamejo zdrave internirance, jih vprežejo v vozove namesto živali in gredo z njimi po mrliče na postajo. Na dno voza naložijo najprej mrliče, na vrh pa umirajoče, ki so umirali že od postaje do našega taborišča. Vse ostalo, kar je bilo količkaj zmožno za pot, je moralo peš.

Za časa tega medvladja v taborišču so vse narodnosti vzdrževale red. Postavili smo oborožene straže na stolpe okrog taborišča. Straže na stolpih so bile potrebne zaradi morebitnega napada s strani civilistov ali begajočih edinic SS, ki so se pripravljale v okolici taborišča na odpor. Nekaj metrov od taborišča so postavili celo topove in odgovarjali na ameriški topovski ogenj. Tako je bil nad taboriščem 24-urni topovski križni ogenj, pri katerem so padle granate tudi v taborišče in težko ranile 14 žensk, 4 moški pa so bili takoj mrtvi. Zaradi težkih ran sta dve ženski ponejše podlegli. Tu se je mogel le s pomočjo dobre organizacije obdržati red in disciplina, da ni bilo še nadaljnjih nepotrebnih žrtev.

Jugoslovanska skupina se je pokazala zelo disciplinirana, in tako smo te kritične ure preživel brez žrtev. Da bi se preprečilo ropanje hrane po skladiščih in v kuhinjah — kar bi postalo za nas vse, zelo kritično, ker je bilo taborišče v vojaški operacijski črti — smo postavili okrog skladišč močne straže. Prišlo je le s Poljaki do manjših incidentov, ki smo jih pa kmalu likvidirali.

Nepozabne ure po rešitvi

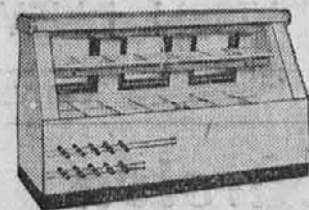
Dne 30. aprila popoldne so vkorakali v taborišče Američani. Nepopisno veselje z jokom je bilo v taborišču ob svečanem trenutku osvoboditve izpod nemškega fašizma. Interniranci so objemali v solzah ameriške rešitelje in zmagovalce. Takoj so pregledali taborišče in higijenske naprave, se informirali glede prehrane, fotografirali in filmali vse grozote, ki jih je zapustil nacistični režim.

Jugoslovani smo naslednji dan organizirali interno proslavo 1. maja, ki je bila združena s praznikom osvoboditve. Jugoslovanska zastava s peterokrako rdečo zvezdo je zavihrala v taborišču. Na internem mitingu jugoslovanske skupine se je poudarjala borba naših tovarišev partizanov za osvoboditev vseh jugoslovanskih narodov, izrekla se je tudi zahvala za

Kriminalno svojat

Dne 27. aprila slišimo glasove, da bo tudi naše taborišče evakuirano v Tirole in vsa SS gre z nami. Slehernemu je bilo težko pri srecu, kaj le se bo v Tirolah z nami zgodilo. Tam naj bi bil zadnji odpor te nemške pošasti in mi bomo morali po

Refrigeration produkti SUPER-COLD OPREMLJENI

Vi lahko napravite vašo trgovino srednje trgovine, kjer ho vanke rad kupoval. Super-cold produkti omogočijo ves in biznes. Globoka oprema za smrzilo, hladilnik, opreme za razstavo mesa; zadovoljstvo jamceno.

Super-Cold Ohio Co., Inc.
727 BOLIVER ROAD
CH. 3316

vezniškim armadam, posebno še Rdeči armadi za vso pomoč v težki osvobodilni borbi. Na tej proslavi se je tudi poudaril praznik 1. maja kot praznik vsega delovnega ljudstva. Z mitinga je bila poslana tovarišu maršalu Titu pozdravna brzojavka.

Dne 6. maja je internacionalni komite organiziral miting, na katerem so bile zastopane vse narodnosti razen Poljakov. Tu je vsak zastopnik poedine narodnosti v materinem jeziku spregovoril o pomenu borbe proti fašizmu in o bodočem političnem delu na demokratičnih načelih. Se tisti večer je jugoslovanska delegacija ob primerem nagovoru položila vence na kraj, kjer je bilo 7 ruskih tovarišev obehšenih zaradi sabotiranja v nemški vojni proizvodnji. Vseh sedem ruskih tovarišev je šlo hlabro v smrt z vzklikom: "Pozdravite tovariša Stalina!" Zastopnik ruske skupine, oficir Rdeče armade, se je zahvalil za počastitve padlih ruskih tovarišev in je poudaril veliko skupno borbo jugoslovanskega naroda za osvoboditev.

Tako smo preživel v taborišču Allachu zadnje, toda najtežje ure nemškega fašizma, ki je pustil za seboj toliko krvavih nečloveških sledov.

"Slovenski poročevalec"

Kadar dekleta spijo

Če nisi pripravljen in slučajno zagledaš spečega človeka, se boš ustrašil. Tedaj namreč spoznaš, da se v budnem stanju, stalno prikrivamo ali pa nalašč spremenjamo.

Kadar človek spi, je brez krinke, vse izročeno drugim. Obraz ima samo kožo, ne pa izraza. Saj niti ne ve, kako ga ogleduješ. In niti brani se ne more. Poveljniško mesto je zapuščeno in vsi vodi, ki bi ga lahko vznemirili, so izločeni. Kar zdi se ti, da ni prav pošteno in dovoljeno, če predolgo izrabljaš svojo premoč. S tihim strahom se rajši obrneš drugam.

Podnevi srečujemo dekleta kot majhna, toda zelo samozavestna odrasla bitja. V svojih bojih jih srečujemo kot novince in zato so, kot vsi začetniki, nevarni ter nepreručljivi nasprotniki. Vendar še niso zmedena in izkoreninjena kot mi. Kadar zaspijo, se brez skrbi še enkrat povrnejo v otroška leta.

Takšna jih vidimo, povsod in nešteto. Ponoči v čakalnicah, ko slone do smrti izmučena nad kovčgom ali zavojem. V zadnjem vlaku podzemne železnice, ko slone iztegnjena pri oknih, z milino na licih in vedrino na čelu. Poleti zunaj v naravi, ko jim prve sence počasi božajo nežna lica, ali visoko v gorah, ko so za kratak čas zaspala poleg nas, da se dvignejo zarana in hite na tisočmeterske vrhove. Ali pa jih vidimo kopajoče na obali, ko se nato na pol zakopljejo v vroči pesek: ude položijo na sonce, kot bi ne bili njihovi. Končno jih opazujemo na plesnih večerih; do smrti izmučena so se v svojih lahkih oblekah

spustila kamorkoli na odmor. Ko smo jim pripovedovali kdo ve kaj, so nam zaspala; začudena so se pozneje zbudila v rokah neznanega človeka, prvič v svojem življenju. Morda mislijo, da so doživela velik dogodek; mi pa vemo, da smo jih samo pol ure opazovali nepremično.

Moški so vsi precej enaki; morda so doživeli slične stvari v življenju. Če si jih poznal in lahko omeniš bistvo njihovih sanj, se gotovo spominjaš trenutkov, v katerih si se z njimi — v zvezi z ženskami — razumel prav dobro. Zato je vse, kar se jim je zgodilo v sanjah, razumljivo tudi za te.

Nedvomno in skoraj skrivnostno pa je spanje 16letnega dekleta. Saj je še otrok, torej bolj podobno onemu, kar se še ni rodilo, kot smrti. Saj je še veselo in neobremenjeno. Saj še ni tako prepričano — kot mi — da je žalostno, če se človek prebudi. (Vse naše sanje so vendar samo odmev budnih ur. Tudi v spanju se ne moremo popolnoma otresti zavesti, kar tako kot šolar, ki ni šel v šolo, pa ne uživa prave prostosti, ker zmerom misli, da ga bo kdo zasačil.)

Mladim ljudem zavidamo marsikaj. Nobena zavist ni bolj utemeljena kot za spanje. Nam, ki nas preganjajo skrbi in težave, je spanje vedno važnejša naloga, dolžnost in končno celo čudo. Šele tedaj, ko je ogroženo, pravimo, da je sveto.

Kaj je spanje, ne vemo. Zdravniki so mnenja, da se takrat razkrajajo in spreminjajo strupi, ki bi nas sicer ugonobili. Pravijo tudi, da je smrt zaradi pomanjkanja spanja med nahušimi mukami. Vsekako je gotova stvar, da smo sposobni proizvajati strupene snovi. Zato je naš laboratorij, ki "izdeluje" spanje, zelo in zmerom bolj zaposlen.

Zelo lepa je znana misel, da mlada dekleta med spanjem — rastejo. Zato si lahko mislimo, če gledamo spečega dekleta, da se tedaj ne širi samo kite in sklepi. Takrat se širi vse njegovo bistvo, njegov dih je globok in osvežujoč. Čeprav se mu sanja o zmedah teh let, se ni treba bati, da bi bilo preveč budno.

Kar pogled! Takšna je v resnici! Vsa so še ne zbužena bitja. Pod čistim lokom obrvi počiva obraz, jasen in gladek. Celo na vekah ni nobene gube, ki pozneje neizbrisno beležijo milijonske poglede grdega. Čelo je čisto kot nepopisani val diktafona, pripravljen za sprejemanje. Tako se ti zdi, ko gledaš ves ta nerabljeni in sveži obraz, kot bi obrčal liste praznega pisalnega bloka, kjer je ves papir tako čist in bel, da kar vabi na pisanje.

Tega miru namreč ne bo več. Ti sam, ki tako navdušeno občuduješ nedotaknjenost, boš prvi, ki jo bo izdal in spremenil. Morda jo zadnjič vidiš takšno! Usta so trdno zaprta, toda brez bridkosti, brez napora in brez namena, da bi karkoli zamolčala. Saj še nimajo kaj!

Sredi sveta leži in spi, brez strahu zase in še ni vse njegovo. Res je, zrak srkava, skozi grlo in pljuča, prav oni zrak, ki je in bo v vodi, v rastlinah, v sivih sobah in stotisočih drugih pljučih. Ko dihne desetkrat ali stokrat, še ne opazi nobenega sledu o tem. Zrak gre vanj in iz njega, toda to ni njegova skrb. Vozovi drdrajo, poleg njega se sliši kašelj, psi lajajo; stroji žvižgajo, povsod na svetu je nemir. Tam v daljavi je počil strel. Prav zdaj je bil nekdo umorjen, drugod stradajo in trpijo in krivice je toliko, toda nihče se ji ne upre. Njegovo spanje ni kot naše, ko hočemo zbežati pred vsemi temi stvarmi in njihovo strašno sedanjostjo.

Predstavlja si, da je speče de-

ŠKRAT

Nemški matematik in profesor Abraham G. Kaestner je ocenil neko slabo založbo s slednjim:

— Igra je v nas obudila plašno sočutje z nesrečnim plašilcem. Razen tega pa nas je še strah in groza ob misli, da nam utegnil nesrečni pisatelj ustvariti še več sličnih konvencionalnih, strah in groza vendar glavni pogoji za dober uspeh žalostno.

— O knjigah, ki mi niso ugodne, le, je ugotavljal navadno: — Knjiga je na zelo slabem papirju; škoda tega lepega papirja!

Kralju Frideriku II. Velemu je nekoč tožila odlična dama, da jo zanemarja njen mož. Kralj je nato dejal kratko: — Me ne briga! — Toda pri tem žali tudi vse druge. — To pa spet ne briga vas.

kle oni popolnoma drugačni, nek bodočnosti, o katerem smo včasih, ne da bi prav vedno vanj. Končno pa mora biti konec vseh novotarij tudi v vek drugačen. Morda bodo le naše vnukinje ali pravnukinje, s katerih bo žarela svetla, s katerih bo obratno? Morda bodo poznali rodovi združeni, bro in slabo in zbrati vse zavesti v popolnem miru in spanjem.

Pred kratkim je neki italijanski imenoval človeka pripravljeno ustvarjanje bogov (machines faire des dieux). Speče dekleta bila najdragocenejša sirovina, to dolgotrajno postopanje, najbrže nikoli ne bo končalo uspehom.

Five-Point Recreation
15107 ST. CLAIR AVE.
MU. 9525
Sedaj pod novim vodstvom. Imamo še več datumov odprtih rezervacij za moške in ženske kegljaške skupine.

ZA CEMENTNA DELA
kot pločnike in drvenjavne pokličite
JOHN ZUPANČIČ
18220 Marcella Rd. KE.

Imate zdravniške predpise
Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so pripravljena v pravilno sestavo. Naša lekarna je za natančno dobro sestavo zdravniških predpisov, prejela že štiri tisoč predpisov, predpise k nam. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug Co.
LODI MANDEL PH. C.
Slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.
IV. 9611

Odrpito 9:30 do 10:00 vsak dan. Zaprto ves dan ob sredini.

Dr. Presv. Srca Jezusovega
Predsednik Frank B. 7702 Lockyear Ave.; pooblaščenec Anton Hlabše, 72 St.; tajnik Frank A. 985 Addison Rd.; blagajnik dr. Tečaj, 1023 E. 72 St.; zapisnikar Matija Oblak, E. 60 St.; nadzorniki: Polzinik Louis Lavrič in Martinčič. Društvo je vsako drugo nedeljo v dvorani št. 3 staro posodeno. Asesment se pobira na vsakega 25. v mesecu na tajnika od 6. do 8:30 zvečer.

Domačo zabavo

krožek št. 3 Progresivnih Slovenk
priredi V NEDELJO, 9. SEPTEMBRA OB 3. URI POP.
V SLOV. DRUŠTVENEMU DOMU NA RECHER AVE.

Serviralo se bo večer vršil se bo ples, za ga bo igrala godba bratov.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Günther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

"Saj sva si podobni, Harro. Poskusi napraviti kakšen osnutek!"

"To je nemogoče. Ljubše bi mi bilo, če se o tej neplodni reči ne bi več pogovarjala."

"Zadnjič sem jo spet videla, Harro, in zdaj jo že čisto poznam. Če bi se lahko vezla, bi jaz si mi sam rekel, da bi z iglo zamogla vse, kar bi le hotela."

"Ljuba Roža, zdaj vendar ne moreš več vesti. Ne bodi tako namahna..."

Nasmehnila se je:

"Da, ljubi Harro, ali resnično misliš, da se bom še kdaj izpremenila?"

"V odgovor se ji je še on pomehčal."

"Seveda ne in to mi tudi ne bi bilo čisto nič prav... še nekaj: Fran Friderik se bo naposled vrnil, da boš lahko spet poslušala mene boš pa pustila, da sem v dvorani delal."

Roža se je vso noč premetavala po postelji in teta Ulrika je bila v sosednji sobi.

"Harro, kaj pa sta spet snoči snela? Zdi se mi, da sploh ni začel."

"Ulrika," je resno odvrnil, "ne vem, kaj ji bomo povedali, prav vsako željo izpolni. To bo potem tiranstvo, stranstvo, tiranstvo," je nato dejal. "Najbolj hoče nekaj čisto nespasnega in hkrati še izmislenega. Kar se pa tiče še nečesa drugega, ti moram vsekako reči, da se po njenih umetniških načrtih kolikor nerodni so mi čutili, zmerom dobro vozil. Žal mi je, da nisem prav, to pot pa nisem nikoli strahotnega. Ne vem, zakaj naj bi tej njeni misli zrtvoval veliko delo, ki je zadovoljuje."

"Harro," se je drznila reči teta, "vendar vse prepleskati..."

"Kuhinjske omare že, teta, ampak s pleskarjem si me zapela..."

"Oh, kaj ne mislim dati v tvojih rokah, Harro, to je stvar, ki naj storimo? Vso noč ni bilo odpočila. In Harro, to se mi ne veče dogajati, to je prehujeva, Harro."

"Harro," se je drznila reči teta, "vendar vse prepleskati..."

"Kuhinjske omare že, teta, ampak s pleskarjem si me zapela..."

"Oh, kaj ne mislim dati v tvojih rokah, Harro, to je stvar, ki naj storimo? Vso noč ni bilo odpočila. In Harro, to se mi ne veče dogajati, to je prehujeva, Harro."

ni: Bil sem ujet in niste me obiskali."

Roža je dvignila oči...

"Harro, pravim, da je prepoznano. Zdaj je za vse prepoznano. In Jezus bo meni rekel to besedo... Glej, tu je napisana in tam; naj se obrnem, kamor se hočem, naj pogledam v svetlobo ali v temo, besedi ne moreš uiti. Že davno prej bi bila morala priti iz zlate hiše, takoj ko se je mati vrnila, toda bila sem preveč strahopetna in nisem se upala mučiti svojega srca. In morda bi se bila še na razpotju obrnila, če mi bi bila Gizela na svojem utrujenem belcu s svojim ubogim, malim bičem pokazala poti. Proti Braunecu mi je pokazala pot."

"Videla si jo, Roža? Tvoj demon je spet tu. Ne, ničesar več ne smem reči proti njej, ker mi je izhazala neizmerno ljubeznivost."

"Harro, če bi jo bil videl tam

na razpotju z okrvavljenim oblačilom in z očmi, ki jih je imela, ko je zapisa tisti poslednji tek v svojo knjigo. Rekel si da je morala biti blazna, in vzlic temu... Njena roka je drhtela bimu... Njena roka je drhtela, tudi na njej so bile temne lise, pa vendar je pokazala proti Braunecu. In ko sem zvečer odprla knjigo, so se zastremele besede vame, in vedela sem, da jih je namenila meni."

"Roža, pusti demona. Vsakokrat ti zada sunek v srce. Ne morem ga tudi spraviti v noben svetovni sistem, ki sem si jih zgradil in jih potem spet podr. Takoj jutri zjutraj pojdem s teboj k mami. Da me razumeš, sama ne pojdeš. Roža, zdaj mi pa povej, kaj si od tega obljubuje? Da se bo njeno zdravje poboljšalo? Ali pa hočeš le za zadovoljiti?"

"Harro, iz dna srca ti povem, da ne mislim pri tem nase, ampak samo na njo. Harro, samo deset minut vsak dan. Moram pustiti, da me bo mučila, Harro, in ne bi rada videla, da bi bil še ti poleg. Ti bi bil nestrpen, pa bi mi vse pokvarili. Samo deset minut, Harro."

"In zdaj zahtevaš, da bi te sam nesel tja gor, čeprav veš, da bo grdo ravhala s teboj?"

"Samo v začetku, Harro, in potem bo morda bolje. Ko bo mama vse povedala, kar mi misli povedati. To ji bo olajšalo dušo. Zdaj mi očita samo v mislih, in mora pač vsak dan začeti iznova. Ne misli, Harro, na tisti deset minut ali četrt ure, ko mi bo pripovedovala, kakšna sem prav za prav. Drugače bom pa vse dolge dneve čutila samo vašo ljubezen in vašo... ne morem reči, pogosto me pa zelo duši ta beseda. Kakor bi bila nekaj čisto posebnega, čeprav delam samo to, kar me veseli."

"Roža, če ti bom željo izpolnil, vem da se boš z velikim veseljem vdala trpinčenju! Ženske ste pač takšne! Toda jaz se še ne vdam. Zdaj pojdem k gospodu grajskemu župniku in bom pogledal, ali ima ta mož človeško srce v prsih. Nikakor ti ne bom obljubil, da ga bom privedel s seboj k tebi, in tudi tega ne, da se bom uklonil njegovi modrosti. In jaz sam te bom nesel tja gor in gledal, kako te bo mačeha trpinčila. Saj lahko napravim konec, ko bom videl, da bo dovolj. Nekoč sem jo znal še nekako krotiti s svojim vplivom. A glej, glej, zdaj kažeš spet najslabše oči. Kakor bi ti bil obljubil, da bom napravil čudež."

Toda kaj bom dobil jaz za plačilo, če ti bom pomagal?"

Roža se skrivnostno nasmehne... potem pa mu reče:

"Potem pojdeva v dvorano. Vse sem že pripravila. Ne bova se pogovarjala o Gizeli... Najprej boš naslikal mene, in ne bova se več prepirala o tem. Saj ne zahtevam nič drugega kakor to, da bi uvidel, kaj ti hočem pokazati!"

Sel je k vratom.

"Zdaj si bom ogledal gospoda duhovna. Toda prav natanko. Potem ti bom dal njegovo sliko."

Harro je šel v župnišče. Po izhojenih, škripajočih stopnicah je prišel v sobo gospoda župnika. Temne hrastove stopnice, ki so že marsikaj doživele, vse tako grdo preproste, da ga je kar ubijalo. Na pragu delovne sobe se je moral skoraj skloniti. Hiša očitno ni bila zidana za ljudi njegove velikosti."

Potrkal je.

"Naprej!"

Gospod grajski župnik je sedel za svojo pisalno mizo, ki je bila zakopana pod skladi papirja. Vstal je in videlo se mu je, da je svojega gosta takoj spoznal. Povsod knjige, knjige. Stene se niso niti videle. Nikjer ni bilo nobene slike. Samo lep pogled v

dolino skozi tri drobna okna. Kakšna soba! se je začudil Harro. Toliko reči! Ali je vse to potrebno, da gospod župnik lahko pase svojih tisoč ovčič?

Potem je sedel na pleten stol poleg pisalne mize, in gospod grajski župnik, ki je imel med črnimi lasmi pomešanih že nekaj sivih, ga je pogledal, kakor

bi bil nestrpno čakal, kaj mu misli grof povedati. Njegove oči so postale v zadnjih letih še bolj tihe in njegova dolga, okleščena postava je bila nekoliko naprej uklonjena. Zelo lepo se je odražala njegova glava ob ozadju temnih knjig z zlatimi napisi.

Kupujte vojne bonde!

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd St.

Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim ŽGANJEM, PIVOM IN VINOM. Okusen prigrizek. — Prijetna družba. Se priporočamo za naklonjenost

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Rupnik Cafe

Preje Louis Seme's
6507 St. Clair Ave.
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic

GOSTILNA
5379 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustarsič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 8866
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 3.30 zj.

GAY INN

J. Marn in J. Simič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek. — Za prijeto družbo obiščite nas.

JANSA'S CAFE

1297 E. 55 St.
Serviramo najboljšo pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek. Odprto do 2:00 zj. — Se priporočamo za obisk.

MOČNIM PLEČATI VEČ KOT NAIVNEJE UGRADNE CENE

HE. SPLEČENI JACONIRANIH ŽVIL AKO NE UODIM ZAVAN

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDDEC
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrodje in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Coelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

RAZNO

CARLSON'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
PREJE STOPAR'S
Mi imamo avto-rack; najnovjšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

JIM OKORN

Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
Se priporočam

POZOR, HISNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, zlebovih ali furnezih, zglasite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HENDERSON 7740

Frank Mack

Realtor — Broker's License
Ako želite kupiti ali prodati dom, se zglasite pri meni. Točna in zadovoljiva posluha.
6603 St. Clair Ave. EX 1494

Zakaj bo eden izmed teh dečkov zaslužil \$24,000 več kot drugi?

ODGOVOR NA TO VPRAŠANJE je zelo važen za vse dečke in deklice srednje-šolske starosti. Mladenič, ki dovrši višjo šolo, povprečno zasluži \$24,000 več tekom svojega delovnega življenja. Povprečni mladenič, ki zapusti višjo šolo predno graduira, samega sebe oropa za \$24,000. Denar ni vse, to je res—ampak graduant višje šole se s svojo večjo zmožnostjo za zaslužek lahko veseli mnogo boljših stvari v življenju, brez katerih mora ostati mladenič, ki ni graduiral.

TISOČERO FANTOV IN DEKLET je zapustilo srednjevisoko šolo in odšlo na vojno delo... in na ta način so veliko pripomogli k zmagi.

Toda sedaj vzgojevalci in delodajalci enako, skupno urgirajo te fante in dekleta:

"Pojdite nazaj v višjo šolo—za vašo lastno dobro in za dobro vaše domovine! S tem, da ste šli delati, ste pomagali izvojevati vojno; s tem, da greste nazaj v šolo, boste pomagali izvojevati mir!"

Vaša visoka šola, vaši učitelji in vaši tovariši—studenti vas bodo sprejeli nazaj z dobrodoščico. Vpišite se takoj!

Sleherni učenec potrebuje svetilko, ki ohrani vid

Da mu napravi šolsko nalogo doma lahko... da si zasluži dobre razrede... da si ohrani vid—sleherni učenec rabi "Sight-Saving Study" svetilko. Čitanje, pisanje in računanje je v resnici zabava, ko imajo vaše oči koristni moderne razsvetljave, ki ohrani vid.

Vid je neprecenljiv, razsvetljava je poceni—in več ko porabite elektrike, cenejša je.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

★
Pripredil I. H.

(Nadaljevanje)

Krepko stisne njeno roko in jo poljubi. Čutila je, kako je padlo na roko nekaj vročega, nekaj mokrega, toda ni mogla pogledati, ker so tudi njene oči bile solzne.

Tiho je odšel Wolf iz sobe; bila je sama.

VI.

— Rešen!

Mož ob oknu se ni prav nič sramoval solz, ki so mu pri tej zdravnikovi besedi polzele po licih. Varno je s pomočjo sestre položil po prestani krizi utrujeno telesce malega bolnika v posteljo, dal strežnici še nekaj navodil in nato skupno z Wolfom zapustil sobo.

Zunaj ponudi Wolf zdravniku obe roki, rekoč:

— Kako naj se vam zahvalim, dragi Kornelius. Zdaj zopet lahko diham, ker vem, da je moj otrok izven nevarnosti.

— Tako daleč še nisimo, gospod stotnik, — odvrne resno mladi zdravnik, — Lazo je zelo slab in potrebna je največja previdnost. Ako se mu bolezen povrne, ne morem pomagati. Toda sestra Konsuela je zelo vestna, da smo lahko pomirjeni. — Kako pa gre drugače vaš gospej soprog?

— Hvala; nekoliko boljše. Spi že od enajstih.

— Tako? To je dobro! Zadnje dneve mi ni prav nič ni bila všeč. Nenavadna razburjenja in veliko skrbi ji je zelo škodilo. Mislim pa, da je zelo prehlajena. Jutri zjutraj ali pa še nočoj bom tudi njo pregledal, seveda, ako ste s tem zadovoljni. Ali mi niste rekli, da ste že govorili s štabnim zdravnikom? Meni je prav, kajti ne maram se onemu gospodu kaj zameriti.

Dr. Kornelius pogleda na uro. — Ze tri? Tedaj pa takoj lezite, gospod stotnik, kajti izgledate zelo zdelani. Brez skrbi si lahko privoščite nekoliko počitka. Saj sestra pazi. — Nato Kornelius odide.

Tiho odpre Wolf bolniško sobo. Marija se obrne, ko zasliši šum in položi prst na ustnice.

— Lazo spi! — ji kot dih pride iz ust.

Dolgo gleda Wolf otroka, ki ga je objemal blagodejen spanec in je mirno dihal. Sočutno pogleda Marija blede Wolfovo obličje in reče:

— Zakaj ne greste spat, gospod stotnik? Saj vidite, kako sladko spi Lazo. Privoščite si vendar nekaj počitka.

— Spati, Marija! Kako morem sedaj spati, ko mi je srce bolno! Pusti me, da jaz čujem pri otroku, ti pa leži, ker si trudna.

— Ne, danes še ne. Toda jutri — zdaj pa pojdite, ker je že pozno.

— O, Marija, saj reci mi "ti". Ne morem prenašati tega čudnega nagovarjanja.

— Pa vendar, Wolf. Boljše je tako, četudi mi je težko, — reče Marija nalahko, — mislite na svojo ženo.

— Moja žena, — pravi grenko, — spi, medtem ko smo mi otroka iztrgali smrti.

Marija lahko položi roko na njegovo ramo.

— Ne bodite krivični. Vaša žena je bolna. Treslo jo je, ko sem jo nesla v njeno sobo. Bodite dober ž njo.

— Marija, ne bodi mi tako tuja. Tega ne morem prenašati.

Gabrijelo še zagovarjaš? Saj ne veš, kaj je nama prizadajala. —

— Tega nočem vedeti; to je končano. — Wolf, zdaj bi bila rada sama.

To je bil zopet oni sladki, proseči glas, kateremu se nikdar ni mogel upirati. Prine jo za obe roki in ju pelje k ustnicam.

— Sladka, sladka žena! — reče napol zadušeno. Nato pa začuti Marija, da jo je Wolf objel. Vroče pritisne svoje ustnice na njene v dolg, žejen poljub. Toda predno se je dodobra zavedla, je bila sama. Zlekne se ob postelji in si z rokami zakrije obraz.

O čemur je mislila, da je že davno mrtvo in pokopano, je zopet vstalo in ji zasledovalo celo pri izpolnjevanju njene težke dolžnosti — to je bilo hrpenenje po sreči in ljubezni. Spomin na pretekle blažene ure jo prešine z vso silo. — Da bi saj dnevi tukaj že bili končani; bili so tako težki, kot ni mislila; toda zdaj je treba zdržati in potrpeti.

Poteče nekaj dni. Lazotove moči so bile do kraja izčrpane in treba mu je bilo streči z največjo pazljivostjo. K sebi je pustil samo sestro Konsuelo in očeta, drugače ni maral za nikogar. Popolnoma miren je ležal v postelji. Tudi Gabrijela je bila bolna v postelji.

Njene ušesne žleze so se ji vnele, poleg tega je pa na njo vplivalo tudi razburjenje zadnjih dni, tako, da ji je zdravnik predpisal za nekaj dni počitka v postelji. Za razvedrilo ji je dala Marija nekaj knjig, ko je prišla k njej, da ji je dala obkladke in jo vprašala, kako se počuti.

Proti svoji volji je morala občudovati dekleta, ki je neutrudljivo in tiho skrbela za njo in za otroka in njeno sočutje ni bilo neresnično, kadar je govorila o Mariji, kako bleda in utrujena je Marija od prečutih noči.

Skupno biti v hiši z Wolfom ji je bila muka in vendar je prisluškovala njegovim korakom in njeno srce je krepkejšje utripalo, kadar je govorila ž njim.

Pozno nekega večera, ko je poslala gospodično, ki ji je vedno pomagala in tudi včasih mesto nje pazila na otroka, k počitku, je ležala Marija na divanu v Lazovi sobi. Svetlobo svetilke je zagrinjal zastor, da je bil v sobi mrak. Lazo je spal trdno in mogla je biti brez skr-

Vdova

želi dobiti na stanovanje in hrano starejšo pošteno žensko-Slovenko. Poizve se med 4. in 7. uro zvečer na 1044 E. 148 St.

Hiše naprodaj

Za 2 družini na E. 58 St. in Prosser Ave. Cena \$4500.

1 akre zemlje z moderno hišo s 12 sobami; med Mayfield in Cedar Rd. Cena je zmerna.

Poizve se pri
MARY TISOVEC
1366 Marquette Rd.
EN. 4936

Mlad par

z dveletnim fantkom išče stanovanje 4 ali 5 sob v šenklerski naselbini med St. Clair Ave. in Superior Ave. Sporočite naslov Enakopravnosti.

bi. Sname svoj beli klobuk, razpusti lase in se stegne po ležišču.

Bila je izmučena in je bila vesela, da je otrok spal. Tako je mogla nekoliko počiti. Narava je pokazala svojo moč, medtem ko se je doslej pustila premagovati. Brez zanimanja lista po knjigi, ki je ležala poleg divana. Bila je zbirka pesmi — nekaj sličnega je dobila od Wolfa, kar je hranila kot bi bila kaka svetinja. Tedaj pa se zagledajo njene oči na naslednje vrstice:

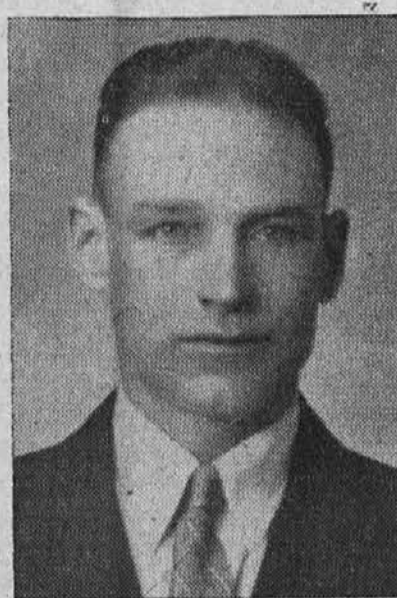
Naglo poteče čas,
ko duša o duši sniva,
ko usta na ustih,
in srce na srcu počiva.
Ves njen sladki ljubezenski

sen je vstal pred njo. One blažene ure je še enkrat preživela in se je popolnoma prepustila sili spomina. Za vse na svetu ne bi dovolila, da se ne bi vse ono nad njo še enkrat zgodilo. Ali ni bila srečnejša kot Wolfova žena, za katero ni imel nikake ljubezni?

(Dalje prihodnjé)

V blag spomin

druge obletnice smrti našega nikdar pozabljenega soproga in dragega očeta

JOSEPH LOZAR

ki je za vedno preminil dne 7. septembra 1943

Leti dve sta že mimili,
kar zapustil si nas Ti.
Nam pa teško je pri srcu,
ker Tebe več med nami ni.

Ljubi soprog, dragi oče,
šel si tja, kjer ni trpljenja
in ne gorja.
Mirno spavaj, blaga duša,
dokler ne pridemo za Teboj.

Enkrat bomo se združili
in si stisnili roke,
Ti preljubi in naš dragi,
to bo srečno svidenje!

Žaljujoci ostali:
ANTONIA LOZAR, soproga
JOSEPH in ROBERT, sinova
DOLORES, hčerka
Cleveland, O., dne 7. sept. 1945.

OGLEJTE SI TE HIŠE

2 hiši na eni loti. Vsaka ima 6 sob za eno družino. Ima 2 spalni sobi spodaj; 2 garaži, gorkoto na vročo vodo; na 15712 Arcade Ave. Cena za obe hiši samo \$9800 in se lahko takoj vselite.

7 akrov zemlje in hiša 6 sob, bungalow, vse v prvovrstnem stanju. V Madison, Ohio. Cena je zmerna hitreju kupcu.

Hiša 10 sob za 2 družini; 2 garaži, na E. 169 St. Cena samo \$6900.

Za podrobnosti pokličite
L. Petrich
REALTOR
19001 Kildeer Ave. IV. 1874

Operatorica za likanje moških hlač

Mi imamo na razpolago službo za več žensk, ki so izurjene pri popraviljanju moške obleke.

Polni čas in stalno delo
Tedenska plača

The Halle Bros. Co.
1228 Euclid Ave.

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDERSON 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekolik vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
Odprto ob večerih do 9. ure
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

Zavitki za Jugoslavijo

Sedaj se lahko pošljejo zavitki težki do 11 funtov v Jugoslavijo. Kdor želi poslati zavitke, ki vsebujejo kavo, čaj, riž, milo in druge koristne in potrebne stvari svojim v Jugoslavijo, se lahko zglesi pri:

August Kollander
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU,
6419 ST. CLAIR AVE.,

ki sprejema naročila za take zavitke. Vsak zavitek je zavarovan pri pošti. Zavitki se lahko pošljejo tudi v Francijo, Belgijo, Grško in Italijo. V Italijo se pošiljajo zavitki samo 4 funte težki, v druge države pa po 11 funtov. Kollander tudi pošilja denar brzojavno ali po pošti v Italijo, Francijo, Českoslovaško in Grčijo. Z Jugoslavijo še za enkrat ni denarne zveze, toda kakor hitro bode vpostavljen se bo nanznilo.

Ako želite poslati kabel v Jugoslavijo vam bo to Kollander drage volje storil, kakor bo tudi na razpolago pri vseh zadevah, ki se tičejo stare domovine.

Mali oglasi

Avtna zavarovalnina
za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na
MIHALJEVIČ BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

PRALNE STROJE
VSAKOVRSNE, POPRAVLJAMO
VACUUM ČISTILCE
in vse druge hišne predmete
SHORE APPLIANCES
685 EAST 185 STREET
IV. 1782 — KE. 0448

THE ELECTRO-SERVANTS CO.
353 E. 152nd St. — KE. 6993
v Commodore Theatre poslojpu
Prodajamo in popravljamo radio aparate in električne hišne predmete. Oddajte vaše naročilo za električne predmete za jesensko dostavo sedaj.

KUPITE IN PRIHRANITE PRI
Northeast Sales & Service
Roper, Grand, Norge — plinske peči. Kombinacijski grelci na premog, plin in na olje. Oddajte vaše naročilo za ledenico in pralni stroj sedaj!

Northeast Sales & Service
JERRY BOHINC, lastnik
819 E. 185 St.
Odprto do 8. zvečer

Popravljam in predelujem hiše, stanovanja in trgovske prostore. Strehe pokrijem nanovo ali pa popravim stare strehe. Zanesljivo in točno delo. Cene zmerne. Brezplačni proračun. Se priporočam.
JOHN KOCJANCIC
1246 E. 58 St. — EN 1182

EDINA
slovenska unijska brivnica v tej okolici
LOUIS LIPANJE, lastnik
LOUIS OKIČKI, pomočnik
se priporočava
Kadar vam čas dopušča, obiščite nas.
761 EAST 185th ST.

Plesinzabava

vsak petek in soboto pri
MATT KRIZMAN'S TAVERN
3244 St. Clair Ave.
FINA ZABAVA IN VLJUDNA POSTREŽBA
Okusna pijača ter dober priprizek
Se priporočamo na obisk

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY
* Ask at any of our 46 Offices *

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj. Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu."
\$4 do \$6
National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Mali oglasi

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Sobo
med E. 40 St. in E. 63 St., v bližini St. Clair Ave. in Lakeside Ave., se želi dobiti v najem. Kdor ima za oddati, naj pusti naslov v uradu Enakopravnosti.

Proda se
novo, moderno hišo za eno družino. 5 sob, vse udobnosti, Weatherseal okna, garaža prizidana k hiši; vsa narejena iz predvojnega materijala. 2 akra zemlje, kokošnjak, sadno drevje. Vpraša se pri Andrew Lokar, Bishop Rd., ali pokličite Wickliffe 553 W 4.

NAPRODAJ
Dobra prilika se nudi hitremu kupcu. Na Addison Rd. se prodaja 3 hiše, vsaka zase na svojem lotu, vsaka po 2 družini. Vsaka hiša ima 2 forneza. Hiše so v jako dobrem stanju. Te hiše morajo biti prodane zaradi dedščine. Rojaki, požurite se, ker take prilike ni vsak dan.
Hiša 6 sob na Edna Ave., blizu Addison Rd., samo \$5,800. Te hiše si lahko ogledate, če se zglasite pri **JOS. LUSHIN-U**, 7113 Myron Ave., ali pa pokličite HE 6054, ki je edini pooblaščen za to prodajo.

Loto
40x125 na Tracy Ave., št. 18, se proda poceni. Nahaja se v slovenski naselbini in je dobra prilika za Slovenca. Kdor želi naj se zglasi na 6305 Glass Ave.
KADAR vaša električna ledenica potrebuje popravila, pokličite
Franks Refrigeration Service
15523 SARANAC RD.
Tel. GLEnville 4627

BARVARJII
Išče se barvarje za delo zunaj ali znotraj.
Pokličite IV 5693
Victor Peterca
17724 Waterloo Rd.

Dixon's Radio & Key Shop
Radio posluga
Popravimo vsakovrstne radio aparate za dom ali avto
DELO JAMČENO
Ključne in ključavnice dupliramo ali popravimo
IZURJENI POPRAVLJALCI
Cene zmerne
GA 2231
1983 E. 79th St.

Violine, banjo, saksofone
klarinete, harmonike, itd., po najnižjih cenah. Se vedno plačamo najvišjo ceno za rabljene harmonike, klarinje in druge godbene instrumente.
Hoedl's Music House
7412 St. Clair Ave. HE 0139

Mehle & Novak
Cement Contractors
678 E. 240 St., Euclid, Ohio
IV 1439
Se priporočava za izdelavo cementnih pločnikov, drive-ways, in drugih cementnih del. Kot bivša vojaka vam bova hvaležna za naklonjenost pri oddaji del.

Za delavce

MLADA DEKLETA
da bi se učila šivanja mehke na power machine. Ako je malo bo kmalu napredovala do plačanega stalnega dela.
Tedenska plača
THE LYON TAILORING CO.
2320 Superior Ave.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOJU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje
ŽENSKO delavke hišnih delavk
Downtown poslojpu
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.
Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 101
od 8. zj. do 5. pop. razven ob nedeljah
THE OHIO BEL TELEPHONE CO.

TEŽAKI
5 dni v tednu
Menjajoči šifri
Plača od ure
ZAGAR TOOL
23880 Lakeland Blvd.
Euclid, Ohio

LIVAR
IZBORNA PRILIKA
National Malleable & Steel
Casting Co.
Nobenih težav vsled razmahu
Civilna produkcija v razmahu
Smo 77 let na uslugi tacijskim industrijam
THE NATIONAL MALLEABLE STEEL CASTING
10590 Quincy Ave.

SNAŽILKE
ne stare več kot 50 let.
STALNO DELO
ŽENSKO
Dobra plača, overtenus, plačane počitnice, ure od desetih zvečer zjutraj. V bližini vseh linij in busov. Pokličite
CH 7094

Power Machine
Izurjene na moških. Tudi izurjene delavke šivanje lukenj za Tedsenska plača
THE LYON TAILORING CO.
2320 Superior Ave.

Mali oglasi
DANICA'S
Vogal E. 169 St. in Greenwood
Danica in Joe
Priporočamo se za pijača, in prijetna družba
Prijatelj's Lab
ST. CLAIR AVE. VOGAL E.
PRESCRIPTIONS
ENdleast 4411
Zastoni pripeljemo

MONCRIEF fornez
Največja dolarska vrednost v gretju
Pokličite vašega MONCRIEF prodajalca
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.